

Wykład 13-14
**Między segregacją a integracją – dziecko
nietypowe w szkole**
Integracyjne formy kształcenia specjalnego

Charakterystyka dzieci nietypowych (dzieci z wadą wzroku, z osłabionym słuchem, dzieci upośledzone umysłowo, dzieci z zaburzeniami w porozumiewaniu się i problemami zdrowotnymi, dzieci zdolne). Wskazówki do pracy dydaktyczno wychowawczej.

**Uczeń ze specjalnymi potrzebami
edukacyjnymi**

Źródło:
Bogucka J., Szkoła dla każdego, „Psychologia w szkole”, 2005, nr 1.

Co to znaczy: integracja?

„(...) jest procesem wspólnego uczenia się
w szkołach powszechnych dzieci
zdrowych razem z dziećmi z różnego
typu niepełnosprawnościami (...)”

Źródło:
Bogucka J., Szkoła dla każdego, „Psychologia w szkole”, 2005, nr 1.

Warunki tworzenia grup integracyjnych

Źródło:
Bogucka J., *Szkola dla każdego*, „Psychologa w szkole”, 2005, nr 1.

Klasyfikacja uczniów nietypowych:

1. Upośledzenie umysłowe;
2. Zaburzenia uczenia się;
3. Zaburzenia zachowania (problemy emocjonalne);
4. Zaburzenia komunikowania się (mowy i języka);
5. Osłabienie słuchu;
6. Osłabienie wzroku;
7. Defekty fizyczne lub inne problemy zdrowotne;
8. Poważne kalectwo;
9. Wybitne uzdolnienia i talent.

Źródło:
Dembo M.H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WSIP, Warszawa 1997, ss. 415, 419-421, 426-435.

Wnioski do nauczania i wskazówki do pracy z dziećmi nietypowymi

Źródło:
Dembo M.H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WSIP, Warszawa 1997, ss. 415, 419-421, 426-435.

**Symptomy zdolności dzieci w wieku
przedszkolnym**

Wiek szkolny - rozkwit zdolności intelektualnych

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

**Rozwój społeczny i emocjonalny –
charakterystyka dziecka zdolnego**

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

**JAK POMÓC DZIECKU ZDOLNEMU? GDZIE
SZUKAĆ WSPARCIA?**

**„Pomoc dziecku zdolnemu to
stymulowanie (pobudzanie),
a nie przyspieszanie jego rozwoju!”**

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

Zindywidualizowane formy nauczania dzieci zdolnych

Źródło:
Ustawa o systemie oświaty,
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki.

Formy materialnego wsparcia procesu kształcenia i wychowania uczniów zdolnych

Źródło:
Ustawa o systemie oświaty,
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki.

Jakie metody pracy można stosować w trakcie nauki szkolnej, aby rozwijać zdolności uczniów?

- **Zadania pedagoga szkolnego**

- **Zadania psychologa szkolnego**

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

**Najważniejsze zadania poradni
psychologiczno-pedagogicznych:**

1. Diagnoza;
2. Opiniowanie form wspierania uczniów szczególnie zdolnych;
3. Wspieranie w rozwoju dzieci i młodzieży specjalnie uzdolnionej;
4. Pomoc szczególnie zdolnym dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej;
5. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym;
6. Konsultacje z nauczycielami.

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

Warto pamiętać, że:

- najważniejszym etapem życia, w którym można wpływać na wszechstronny rozwój dziecka, jest okres od urodzenia do 10 roku życia;
- najkorzystniejszy z punktu widzenia przyszłości dziecka jest rozwój wszechstronny i harmonijny.

Źródło:
Partyka M., Dzieci zdolne, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji
Narodowej, Warszawa 2000.

Warto pamiętać, że:

- w im większym stopniu działanie pobudzające rozwój zdolności angażuje energię, zapał i umysł dziecka, tym intensywniej rozwijają się jego zdolności;
- mimo predyspozycji niektóre zdolności nie ujawniają się i nie rozwijają, jeśli dziecko nie ma odpowiedniej pomocy, zachęt, ukierunkowania, możliwości ćwiczenia i sprawdzania się;
- dzieci wdrożone do twórczego myślenia na początku swojej kariery szkolnej nabierają nawyków samodzielnej, twórczej aktywności w różnych dziedzinach.

Źródło:
Partyka M., *Dzieci zdolne*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000.

Literatura do wykładu 13-14:

Między segregacją a integracją – dziecko nietypowe w szkole. Integracyjne formy kształcenia specjalnego

1. Bogucka J., *Szkola dla każdego*, „Psychologia w szkole”, 2005, nr 1.
2. Dembo M.H., *Stosowana psychologia wychowawcza*, WSiP, Warszawa 1997, ss. 415, 419-421, 426-435.
3. Partyka M., *Dzieci zdolne*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000.
4. *Ustawa o systemie oświaty. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki.*
